

Lovforslag paa dette givne Tilfælde, og jeg tvivler ikke om, at der i den kirkelige Administration er en stærk Modstræben mod at lade denne Mand og hans Menighed træde i et saadant Forhold, som Lovforslaget omtaler. Men jeg antydede ved første Behandling, at det er min Overbeviisning, at et Brud med Folkekirken maa komme engang, tidligere eller senere, om man vil kalde det et Brud; saaledes som Administrationen hidtil har betragtet det, maa det kaldes et Brud. Et Brud vil komme tidligere eller sildigere fra den indre Missions Side. Børslet er der i den Trandbergste Missionsag; det er den selvsamme Bevægelse, som foregik paa Bornholm, der nu foregaaer trindt omkring i Landet, det var Colporteurerne, der navnlig pousfereede Sagen frem i den Retning, hvori den, saavidt jeg kan dømmes, er kommen paa Bornholm. Jeg er overbevist om, at det hele Rægprædikantssystem, som den indre Mission har anerkjendt og forplantet over hele Landet, netop indeholder Spirer til lignende Skridt som det, der er gjort paa Bornholm. Dertil kommer, at de selvsamme stærke Udtalelser, som ere komne frem fra Præsten paa Bornholm, allerede ere komne frem fra den indre Missions Præster, og jeg tvivler ikke om, at de ville komme endnu stærkere, og da, da, naar den kirkelige Administration siger: Nei, saa stærke Udtalelser kunne vi ikke taale, kunne vi ikke finde os i inden disse hellige Mure, vil det Dieblil være kommet, da den indre Mission maa indtage en lignende Stilling over det Hele eller i mange Tilfælde, som den sjenste Menighed nu har indtaget. Nu spørger jeg, vil det paa den ene Side være godt, at en Administration, som har seet sig nødsaget til paa Grund af Folkekirkens Sammenhæng at sige til en Mand: Nei, Du kan ikke efter denne Udtalelse være i et fredeligt Forhold til vor Folkekirke, Du kan ikke staae her i vor Midte som Præst, fordi Du er traadt op mod Samfundet i det Hele paa en saa stærk Maade, at vi i højeste Grad maae misbillige det og ikke kunne forsvare for de Ubefæstede og Svage, der trænge til Støtte af Folkekirken, at Du bliver ved paa denne Maade at angribe den — jeg spørger: Vil det ikke være uheldigt, naar den selvsamme

Administration maaskee nogle faa Maaneder derefter bliver anmodet om at underskrive den selvsamme Mand's Udnævnelse, hans kongelige Bestalling, og at den Præst, som den før et Par Maaneder siden har forkastet som Præst i Folkekirken, nu paa en Frimenigheds Ansøgning ansættes i Folkekirken. — Men paa den anden Side, siger jeg, vil det ikke være endnu sørgeligere, om det skulde skee, og det er det, jeg meest frygter for, at man tager baade § 1's Bestemmelse om den kongelige Stadsfæstelse og § 4's om Tilbagekaldelsen af den kongelige Stadsfæstelse — jeg vil ikke sige forsængeligt, thi det haaber jeg ikke, at det bliver, men paa en saadan Maade, uvitterligt og i den bedste Mening fra alle Sider, at man dog maa sige, at der bliver en levende Strøm dæmmet op, at der bliver noget factisk Bestaaende nedrevet, og at derved den Frimenighed, som ikke kan faae Afgang til at nyde Godt af denne Lov, kommer i en skæv Stilling til Folkekirken, ikke ved sin egen Skyld, men derved, at mangfoldige af Folkekirkens Medlemmer, som holde paa det Lovmæssige, ville sige: Vi have jo dog en Lov, men efter denne Lov har denne Menighed ikke kunnet blive anerkjendt, der maa være Noget ivoien, noget saa Graverende, at vi ikke maae skjule det, men udtale, at de have baaret sig usorsvarligt ad. Det er dette, jeg frygter, og jeg frygter det meget, fordi jeg har seet Børsler derom i den Trandbergste Sag. Jeg frygter for, at den Tid vil kunne komme, da disse Bevægelser, der da trindt omkring, istedetfor nu paa enkelte Steder, ville komme frem i Folkekirken, ved ukloge Administrationsforanstaltninger netop gennem denne Lov ville kunne faae Folkekirkens egen og en Mængde af Føllets Forbømmelsesdom over sig. Og da vil der blive Brud, mine Herrer, et Brud, som jeg sagde ved 1ste Behandling, lige ind i Familiernes Hjerte, og dette tør jeg ikke være med til. Det er min og har hidtil været mine kirkelige Venners Overbeviisning, at ethvert Brud, som skeer i den danske Folkekirke mellem dens egne Medlemmer, vil være et Saar i det danske Folks Hjerte; jeg er bange for, at der paa denne Maade kan komme et Saar, og et ukægeligt Saar, og jeg vil nødtigt være med til at føre blot Kniven af Steden, end sige